

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**

Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/Inv

Datum 21 december 2017
Betreft Beantwoording vragen over de berichten over grootschalige
mestfraude

Ons kenmerk

DGAN-PAV / 17184925

Uw kenmerk

2017Z15528

Geachte Voorzitter

Hierbij stuur ik uw Kamer de beantwoording van vragen van het lid Grashoff
(GroenLinks) over de berichten over grootschalige mestfraude (ingezonden
16 november 2017, kenmerk 2017Z15528).

1

Waarom is het nalevingsrapport mestbeleid intermediairen 2015 van de
Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) (transporteurs, handelaren en
verwerkers) destijds niet naar de Kamer gestuurd?

Antwoord

Sinds 2014 is uw Kamer met enige regelmaat geïnformeerd over de aanpak van
fraude met mest. Korthedshalve verwijs ik naar mijn brief van 14 november 2017
(Kamerstuk 33037, nr. 229).

2

Waarom is door NVWA in het rondetafelgesprek over mestfraude op 22 juni 2017
geen gewag gemaakt van het bestaan van dit rapport?

Antwoord

Tijdens het rondetafelgesprek over mestfraude op 22 juni 2017 zijn door de NVWA
de meest recente cijfers over fraude genoemd. De door de NVWA aldaar
genoemde gegevens zijn dus actueler dan de inhoud van het betreffende rapport.

3

Klopt het dat ook een nalevingsmeting voor veehouderijsectoren stond gepland,
maar dat deze niet is uitgevoerd dan wel niet is afgerond? Zo ja, waarom is dit
onderzoek niet uitgevoerd dan wel niet afgerond? Zo nee, wanneer kan de Kamer
dit onderzoek tegemoet zien?

Antwoord

De NVWA is destijds gestopt met de nalevingsmetingen om twee redenen. Ten
eerste heeft de NVWA meer inzet moeten plegen op dierenwelzijn.
Dierverwaarlozing komt helaas steeds vaker voor en dat kost de NVWA veel tijd.
Ten tweede is sinds 2014 het percentage van de te controleren bedrijven in het

kader van de derogatie van 3% naar 7% gegaan. Dit heeft geleid tot een herprioritering van werkzaamheden.

4

Hoeveel boetes zijn in 2017 uitgedeeld omdat er een overtreding was van het mestbeleid en wat was de hoogste boete die is uitgedeeld?

5

Deelt u de conclusie dat de hoogtes van de boetes in schril contrast staan met de mestafzetkosten, die in 2015 voor een gemiddelde varkensboer op € 42.330,- per jaar geschat worden? Zo nee, waarom niet?

Antwoorden op vragen 4 en 5

In 2017 zijn er 1316 bestuursrechtelijke boetes voor overtredingen uitgedeeld. Het laagste bedrag was € 100,-; het hoogste bedrag was € 275.358,-. 3% van de bestuursrechtelijke boetes is hoger dan het bedrag van €42.500,-. Echter, er worden ook strafrechtelijk onderzoeken onder het gezag van het Functioneel Parket door de NVWA uitgevoerd. Ook hier worden boetes opgelegd. Het Openbaar Ministerie heeft over de strafrechtelijke sancties het volgende aangegeven. In de eerste zes maanden van 2017 zijn er achttien mestfraudezaken strafrechtelijk afgedaan. Veertien zaken zijn geëindigd met een strafoplegging, in twee zaken kwam de strafrechter tot een schuldigverklaring 'zonder oplegging van straf of maatregel' en in twee zaken volgde vrijspraak. De straffen betroffen in alle zaken geldboetes, variërend van € 500,- tot € 50.000,-. Een aantal geldboetes is geheel of gedeeltelijk voorwaardelijk opgelegd. In twaalf zaken is het vonnis inmiddels onherroepelijk, in een aantal zaken loopt nog hoger beroep. Strafeisen in recente zaken door het Openbaar Ministerie betreffen gevangenisstraffen, een beroepsverbod, boetes van ruim € 34.000,- tot € 150.000,-. Bij eigen gewin ten koste van de veiligheid van mens en milieu kan het Openbaar Ministerie vorderen dat verdachten het crimineel verdiende geld terugbetalen.

6

Welke aanvullende acties zijn ondernomen nadat het Planbureau van de Leefomgeving (PBL) in maart 2017 in de "Evaluatie Meststoffenwet 2016: Syntheserapport" vermeldde dat naar schatting circa 30 à 40 procent van de mest zich in het zwarte circuit bevindt? Hoeveel meer controleurs zijn sindsdien aangesteld om mestfraude tegen te gaan?

Antwoord

Reeds in 2014 heeft de toenmalige staatssecretaris van Economische Zaken een maatregelenpakket beschreven om fraude met mest tegen te gaan. Dit maatregelenpakket wordt steeds verder uitgewerkt en angescherpt, ik verwijs u tevens naar de inhoud van bovengenoemde brief van 14 november 2017.

De handhavende diensten (de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland) werken volgens een risicogerichte

aanpak en zetten de handhavingscapaciteit zo effectief mogelijk in. Naast handhaving wordt er ook voorzien in activiteiten die de naleving bevorderen.

7

Wanneer kan de Kamer de kabinetsreactie op Syntheserapport Evaluatie Meststoffenwet van het PBL verwachten, zoals aangegeven in de brief van 15 juni 2017?

Antwoord

De kabinetsreactie op het Syntheserapport Evaluatie Meststoffenwet van het Planbureau voor de Leefomgeving zal voor het einde van het jaar aan uw Kamer worden gezonden.

8

Bent u bereid deze vragen te beantwoorden voorafgaand aan het algemeen overleg Zesde Actieprogramma Nitraatrichtlijn op 16 november 2017?

Antwoord

De vragen zijn ingezonden op de dag van het AO. Het was derhalve niet mogelijk om deze voorafgaand aan het AO te beantwoorden.

Carola Schouten
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit